

**У 2021 році відзначаємо 150-ліття від
дня народження Лесі Українки – видатної
української поетеси і письменниці
(25 лютого 1871 – 1 серпня 1913).**

*8 лютого Верховна Рада України прийняла Постанову про
відзначення 150-річчя з дня народження Лесі Українки
(25 лютого 2021 року) на державному рівні.*

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім'єн

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

29 січня 2021 року Президент України підписав Указ №32/2021 про відзначення 150-річчя від дня народження видатної української письменниці, поетеси, громадської діячки Лесі Українки.

Упродовж всього 2021 року під егідою Міністерства культури та інформаційної політики і Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти заплановано проведення серії заходів з нагоди 150-річного ювілею Лесі Українки.

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

У день народження поетеси, 25 лютого, у місті Києві відбудеться офіційне відкриття мистецького проекту «Леся Українка. 150 імен» з нагоди ювілейного року Лариси Петрівни Косач-Квітки.

Заплановано презентацію повного зібрання творів письменниці у 14-ти томах, без цензури та з максимальним врахуванням авторського правопису - можна буде прочитати не лише твори Лесі Українки, й розлогий науковий коментар, ознайомитися зі зразками авторського рукопису, іконографією і живописом, першодруками тощо.

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

25 лютого виповнюється 150 років від Дня народження Лесі Українки. Ювілейний 2021 рік – це можливість популяризувати її творчість українцям, актуалізувати її культурний спадок.

З цієї нагоди розроблено ювілейний брендинг, який доступний усім за лінком: <https://identity.150imenlesi.org/>

Айдентика «Леся Українка: 150 імен» - це про модерність і прогресивність. Єдиного логотипу немає: він є динамічним та має аж 150 варіацій.

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

Виставка, присвячена ювілею Лесі Українки, у Восьмому ААС проходить під назвою «Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття Лесі Українки».

Дочкою Прометея Лесею Українку назвав український письменник Микола Олійник у однойменній повісті, виданій у 1966 році. Подібно до героя давньогрецької міфології, який є символом просвітителя, Леся несла людям вогонь своєї любові через вічно живе слово, незважаючи на особисті труднощі і проблеми. Вона стала символом стійкості, нескореності і сили духу, мужності у боротьбі за життя.

Йти назустріч бурям і зливам,
Буť одній – як велика рать,
Жить в нещасті життям щасливим,
Муку творчістю перемагати,—
Хвора дівчина, бідна Леся!
Де ще хворі такі були,
Щоб літали в таке піднебесся,
Що його не сягнуть і орли!

Максим Рильський, поезія
«Леся Українка» (1946)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім ен

**Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки**

*Ні долі, ні волі у мене нема,
Зосталася тільки надія одна:
Надія вернутись ще раз на Вкраїну,
Поглянути ще раз на рідну Вкраїну,
Поглянути ще раз на синій Дніпро, -
Там жити чи вмерти, мені все одно...*

(«Надія», перша поезія Лесі Українки. 1880 рік)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 імен

**Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки**

*...І, може, тоді завітає та доля жадана
До нашої рідної хати,
До тебе, моя ти Україно мила, кохана,
Моя безталанная мати!*

*(«Do (Гімн. Grave)», 1890. Цикл поезій «Сім струн»,
збірка «На крилах пісень»)*

*Скрізь плач, і стогін, і ридання,
Несмілі поклики, слабкі,
На долю марні нарікання
І чола схилені в журбі.
Над давнім лихом України
Жалкуєм-тужим в кожний час,
З плачем ждемо тієї години,
Коли спадуть кайдани з нас...*

(«Скрізь плач, і стогін, і ридання», 1890)

*Нащо даремнії скорботи?
Назад нема нам воріття!
Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!*

(«Скрізь плач, і стогін, і ридання», 1890)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім'єн

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*І все-таки до тебе думка лине,
Мій занапащений, нещасний краю,
Як я тебе згадаю,
У грудях серце з туги, з жалю гине...
...Та сором сліз, що ллються від безсилля.
О, сліз таких вже вилито чимало, -
Країна ціла може в них втопитись;
Доволі вже їм литись, -
Що сльози там, де навіть крові мало!*

*(1895, із циклу «Невільничі пісні». Вперше виданий у
1895 році у збірці «Думи і мрії»)*

*Мріє, не зрадь!
Я так довго до тебе тужила,
Стільки безрадісних днів,
Стільки безсонних ночей.
А тепера я в тебе остатню надію вложила.
О, не згасни ти, світло безсонних очей!*

(«Мріє, не зрадь!», 1905)

*Хто моря переплив і спалив кораблі за собою,
той не вмре, не здобувши нового добра.*

(«Мріє, не зрадь!», 1905)

*Слово, чому ти не твердая криця,
Що серед бою так гостро іскриться?
Чом ти не гострий, безжалісний меч,
Той, що здійма вразі голови з плеч?*

(«Слово, чому ти не твердая криця...», 1896)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім ен

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*Слово, моя ти єдина зброє,
Ми не повинні загинуть обоє!
Може, в руках невідомих братів
Станеш ти кращим мечем на катів.*

(«Слово, чому ти не твердая криця...», 1896)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім ен

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*За правду, браття, єднаймоь щиро,
Єдиний маєм правий шлях...*

(Вірш «За правду, браття, єднаймоь щиро...», 1890. Ці рядки розміщені на 200-гривневій купюрі з портретом Лесі Українки)

**Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки**

*Ти, Прометею, спадок нам покинув,
Великий, незабутній...*

*(«Іфігенія в Тавриді», 1898; із циклу «Кримські відгуки»,
збірка «Думи і мрії»)*

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 і м ен

**Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки**

Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать...
Так! я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити хочу! Геть, думи сумні!

(«*Contra spem spero!* (лат. Без надії сподіваюсь!)», 1890)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім'єн

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*...Та збудила твоя пісня
Думки на Вкраїні.
Хай же промінь твоїх думок
Поміж нами сяє,
«Огню іскра великого»
Повік не згасає!
Щоб між нами не вгасало
Проміння величне,
Ти поставив «на сторожі»
Слово твоє вічне.*

(«На роковини Шевченка», 1889)

*...О, не один нащадок Прометея
Блискучу іскру з неба здобував,
І безліч рук до неї простягалось,
Мов до зорі, що вказує дорогу.
І розсипалась та велика іскра
На іскорки малесенькі, незначні,
І кожний іскорку ховав, неначе скарб...*

(«Fiat nox!» («Хай буде тьма!»), 1896)

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*...Я чула голоси одважні, вільні,
Вони лунали, мов гукання в лісі, –
Тепер замовкли, і страшніше тиша
Мені здається, ніж була раніш.
Брати мої, нащадки Прометея!
Вам не орел розшарпав груди горді, –
Бридкі гадюки в серце упялись.*

(«Fiat nox!» («Хай буде тьма!»), 1896)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім ен

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*Хто вам сказав, що я слабка,
що я корюся долі?
Хіба тремтить моя рука
чи пісня й думка кволі?*

(«Хто вам сказав, що я слабка...», 1911)

*Золотих не хочу лаврів
З ними щастя не здобуду
Як я ними увінчаюсь
То поетом вже не буду.*

(«Давня казка», 1893)

*Не поет, хто забуває
про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
золоті надіть кайдани.*

(«Давня казка», 1893)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім ен

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*Ні! я жива! Я буду вічно жити!
Я в серці маю те, що не вмирає.*

(Лісова пісня, 1911)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 імен

**Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки**

*І слово уста мої німії оживило,
і я вчинила диво... Я збагнула,
що забуття не суджено мені.*

(Лісова пісня, 1911)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 і м е н

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки

*Будуть приходити люди,
Вбогі й багаті, веселі й сумні,
Радощі й тугу нестимуть мені,
Їм промовляти душа моя буде.*

(Лісова пісня, 1911)

*Коли я погляд свій на небо зводжу, -
Нових зірок на йому не шукаю,
Я там братерство, рівність, волю гожу
Крізь чорні хмари вглядіти бажаю, -
Тих три величні золоті зорі,
Що людям сяють безліч літ вгорі...*

(«Мій шлях», 1890, збірка «На крилах пісень»)

*Вставай, хто живий, в кого думка повстала!
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, -
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.*

(«Досвітні огні», 1892, із збірки «На крилах пісень»)

ЛЕСЯ
УКРАЇНКА
150 ім'єн

Слідами Дочки Прометея: до 150-ліття
Лесі Українки